

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-647783-1/1 O/AB

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, dnia 28 czerwca 2010 r.

Pani Katarzyna Hall
Minister Edukacji Narodowej

al. Szucha 25

00-918 WARSZAWA

Interwencja Pani Minister

W ostatnim czasie otrzymuję liczne skargi nauczycieli ze specjalnych ośrodków szkolno - wychowawczych dotyczące projektu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 kwietnia 2010 r. w *sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach*, zgodnie z którym wychowankami specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych nie będą dzieci i młodzież z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim (kopia jednego z pism w załączeniu). Jak wynika z opublikowanego przez resort edukacji uzasadnienia do przywołanego powyżej projektu, dzieci i młodzież z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim mogą realizować obowiązek szkolny praktycznie w każdej szkole ogólnodostępnej, realizując podstawę programową kształcenia ogólnego tę samą co ich pełnosprawni rówieśnicy bez odrywania od rodziny i środowiska, w którym dorastali. Z tego względu nie są w szczególności wskazani jako grupa docelowa dla specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych.

Tymczasem w kierowanych do tutejszego Biura skargach nauczyciele specjalnych ośrodków szkolno - wychowawczych podkreślają że uczniowie z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim łatwiej integrują się w grupach rówieśniczych, mając podobne problemy wynikające z dysfunkcji intelektualnych co ich koledzy. Ponadto,

częstsze niepowodzenia szkolne uczniów z upośledzeniem umysłowym w szkołach ogólnodostępnych skutkują spychaniem tych dzieci na margines społeczności szkolnej, czego wynikiem są zaburzenia zachowania, konflikty z prawem i brak motywacji do nauki. Zdaniem nauczycieli, realizacja obowiązku szkolnego przez dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim w szkołach ogólnodostępnych będzie możliwa tylko po gruntownej reformie zasad wychowania i opieki nad uczniami w takich placówkach. Niezbędne jest przede wszystkim szerokie zaangażowanie nauczycieli wspomagających w pracę z uczniami upośledzonymi umysłowo, a także zmniejszenie ilości uczniów w klasie. Jak wynika z przesłanych do Rzecznika petycji, uczeń z upośledzeniem umysłowym powinien mieć ponadto zapewnioną możliwość nauki według indywidualnie przygotowanego programu i pod stałą opieką ze strony nauczyciela przygotowanego do pracy z dzieckiem z dysfunkcjami intelektualnymi.

W związku z powyższym, działając w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2001 r. Nr 14 poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o poinformowanie Rzecznika o aktualnym stanie prac nad przywołanym powyżej rozporządzeniem. Ponadto będę zobowiązany za udzielenie wyjaśnień dotyczących możliwości kształcenia dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim w szkołach ogólnodostępnych (realne możliwości pracy z nauczycielem wspomagającym, indywidualnie dobrany program i metody kształcenia), a także poinformowanie Rzecznika o wynikach spotkania Pani Minister z dyrektorami specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych w dniu 2 czerwca 2010 r.

Z poważaniem

ZASTĘPCA
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk